

Wojna.

Wczoraj krążyły w Londynie pogłoski na podstawie depeesz, otrzymanych z Czifu i Szangaju o rzekomego zdobyciu przez Japończyków portu Artura. Wiadomości te przyjmować należy z wielką rezerwą, prawdą zdaje się być tylko, że Japończycy, zdobywszy Kinczu, bombardują już P. Artura od strony lądu.

„Times” pisze, iż gen. Oku rozpoczął marsz na Port Artura. Poddanie się Dalnego nie ulega żadnej kwestyi, gdyż Rosyanie nie są w stanie tam się bronić. Jeśli atak od strony lądu na Port Artura dotąd nie nastąpił, to stało się to tylko dlatego, że Japończycy czekają na wysadzenie na ląd ciężkich dział obłężniczych. Korespondent „Timesa” pyta się z ironią, czy gen. Kuroropatkin i po tej klęsce, w której zginęło kilka tysięcy Rosyan i 104 dział wpadło w ręce Japończyków, będzie spokojnie dalej siedział w Liaojang i pracował nad koncentracją wielkiej armii.

Z Tokio donoszą, iż gen. Oku, który dowodził szturmem na wzgórze pod Kinczu, będzie prowadził oblężenie Portu Artura. Ma on do rozporządzenia armię złożoną z 250—260.000 żołnierzy.

Gen. Oku donosi, że Rosyanie opuścili miejscowości Szenkenpu, Magolian i Sinszulun. Na wschód od Szenkenpu nie widać żadnych oddziałów rosyjskich. Oddział japoński pod wodzą Nakamury obsadził w piątek Talienwan i zdobył 4 działa.

Gen. Kuroki donosi: Japońskie oddziały zaatakowały w sobotę koło Achangpiennoem, na północny wschód od Fenwanczengu oddział 2.000 kozaków i zmusiły go do ucieczki. Walka zaczęła się o pół do 12 przed południem i trwała godzinę. Japończycy stracili 4 poległych i 28 rannych. Straty Rosyan nie znane.

Waszyngtoński korespondent „Evening Post”, donosi, że zatopienie statku japońskiego „Hutsuse” przez minę rosyjską na otwartym morzu, może pośrednio przyczynić się do zakończenia wojny (?) ponieważ Stany Zjednoczone mogą podnieść sprawę używania pływających min jako pretekst do interwencji w interesie pokoju.

Z Petersburga donoszą, że przybył tam kontradmirał ks. Uchtomski, który chwilowo po śmierci Makarowa miał dowództwo nad flotą w Porcie Artura. Dzienniki petersburskie zaprzeczają pogłoskę, jakoby ks. Uchtomskiemu miano wytoczyć śledztwo o zdradę, względnie powiesić go na wiet (?) jako zdrajcę, który przez pomieszczenie maszyny piekielnej na „Petropawłowski” chciał za jednym zamachem zgubić swych nieprzyjaciół, mianowicie: Makarowa, oraz w. ks. Cyryla i Barasowa. Były to oczywiście sensacyjne bajki, które podała gazeta wiedeńska „Die Zeit”.

(Depesze „Dnia”).

Londyn. (Tel. »Dnia«). Z Tientsinu donoszą: Japończycy wylądowali na północno-wschodnim wybrzeżu Korei znaczne oddziały wojskowe.

Tryest. (Tel. »Dnia«). »Piccolo« donosi, że *stabilimento tecnico* zajęte jest wykonaniem 10 krążowników, przeznaczonych dla Rosyi.

Berlin. (Tel. wł. »Dnia«). Z Czifu donoszą do »Berl. Tagbl.«, że akcja wojenna jest wielce utrudniona z powodu deszczów. Japończycy zbliżają się ostrożnie ku Dalnemu, i mogą jednak nadażyć z działami.

Wzięcia P. Artura nie spodziewają się wcześniej, jak około połowy czerwca.

N. Jork. (Tel. wł. »Dnia«). Prez. Roosevelt ma pierwszy zaprotestować przeciw używaniu min podwodnych w obecnej wojnie.

Londyn. (Tel. wł. »Dnia«). »Daily Mail« zaprzecza starciu Rosyan z chińskim gen. Ma.

Petersburg. (Tel. wł. »Dnia«). »N. Wremia« donosi, że zamówione dla Japończyków w warsztatach w Stromstrong okręty nie będą przez Anglię wydane przed zakończeniem wojny (?).

Delegacye.

W dalszym ciągu wczor. pienarnego posiedzenia delegacyi austr. del. Eugeniusz Abrahamowicz oświadczył, że mocarstwa, w chwili, gdy występują do ludności z żądaniem większych ciężarów, powinny się postarać równocześnie, ażeby potrzeby wojskowe w odpowiedniej mierze zaspokajane były bezpośrednio u producentów i aby w ten sposób przynajmniej do pewnego stopnia zwiększeniu się wydatków odpowiadało zwiększenie się dochodów. Mowca przyznaje, że w ostatnich czasach uwzględniono do pewnego stopnia żądania ludności pod tym względem jednakże wiele jest tu jeszcze do zrobienia szczególnie w Galicyi. Czyni się wprawdzie zakupy z pominięciem pośredników lecz ten termin dostaw ograniczono do 15. października co rolnikom zupełnie nie może wystarczyć. Chodzi więc o powiększenie zakupów bezpośrednio u rolników i podzielenie dostaw na dwie części, pierwszą do 15. października, drugą na zimę.

Dalej mowca omawiał obszernie sprawę remontów wojskowych w Galicyi, która jest jedynym jeszcze z krajów austriackich, gdzie materiał koński mógłby się znaleźć. Hodowli koni bowiem nie traktuje się tam jako zbytku, ale z zamitowania. Jednakże ceny, jakie się płaci w Galicyi za remonty są tak niskie, że zachodzi obawa, że nawet ta gałąź hodowli się nie utrzyma. Być może, że zarząd wojskowy jest przychylnie dla tej sprawy usposobiony, jednakże trzeba mu jego obowiązek przypomnieć, wobec niechęci organów podwładnych. Główne komisye asenterunkowe okazują wprawdzie jak najlepszą wolę, zdaje się jednakże, że istnieje jakieś tajne polecenie, ażeby kupować konie o ile możności tylko u handlarzy, a nie u hodowców. Mowca więc domagał się, ażeby póbór remontów i koni wojskowych odbywał się przy odpowiednim udziale delegatów towarzystw rolniczych.

Przemawiali jeszcze del. Peszka i Forzt, poczem zabrał głos minister wojny generał Pitreich. Przyznał on między innymi, że zmiana ustawy wojskowej jest konieczna, gdyż pomiędzy przepisami wojskowymi znajduje się wiele takich, które bez ujemy dla bitności armii a w interesie kultury należałoby zmienić i to w najbliższym czasie, jednakże jest to niemożliwym, dopóki kontyngent rekrutów nie zostanie podwyższony.

Minister Pitreich w końcu swej mowy w delegacyi, zaznaczył, że nowa ustawa wojskowa jest już wypracowana w porozumieniu z trzema ministrami wojskowymi i odpowiada słusznym żądaniom ludności. Projekt nowej procedury karnej był już dawno wypracowany, brak tylko było odpowiedzi rządu węgierskiego. Odpowiedź ta przed kilku dniami nadeszła, tak, że obecnie obydwa ministerstwa sprawiedliwości w porozumieniu z ministerstwami wojskowemi sprawę do końca doprowadzą. Omawiając sprawę dostaw oświadczył minister, że podniesione podczas dyskusyi życzenia ludności będą sumiennie zbadane i według możliwości uwzględnione.

Po przemowie referenta del. Walterskirchnera przyjęto ordynarium wojskowe, nadto budżet najwyższego trybunału rachunkowego i wspólnego ministerstwa finansów.

Wspomniawszy następnie o sprawie zniesienia rewersów demolacyjnych mowca zaznaczył, że już 6 razy ją poruszano i że od tego czasu pięciu już ministrów wojny się zmieniło. Mowca zapytał pręto ministra wojny, w jakim stadium ta sprawa się znajduje. Dalej mowca omawiał jeszcze sprawę oszacowania szkód polnych, zarządzonych podczas ćwiczeń wojskowych, oświadczać się za tem, ażeby przy każdej dywizyi była osobna komisya szacunkowa, a nadto za uwolnieniem ludności rolniczej od ćwiczeń wojskowych i nienaznaczeniem ich na czas żniw. Nakoniec w interesie humanitarności i cywilizacyi żądał zmiany procedury wojskowej.

Del. Dłużański zaznaczył, że kredyty wojskowe nakładają na ludność wielkie ciężary, z drugiej jednak strony należy rozważyć, czy ofiary nie byłyby większe, gdyby państwo niedostatecznie przygotowane zmuszone było bronić swego istnienia. Mowca następnie z zadowoleniem wyraził się o oświadczeniu ministra wojny, co do zapotrzenia wód i sierót po wojskowych i przyrzeczenia odpowiedniego przedłożenia, natomiast sprawa pensjonistów starej normy mowcy nie zadowala, jednakże jest nadzieja, że i ona kiedyś będzie pomyślnie załatwiona. Dalej delegat ten roztrząsał kwestyę szkód polnych, wyrządzonych podczas manewrów, urządzenie ćwiczeń podczas żniw i używanie koni wiejskich na podwoły w czasie, kiedy one są dla rolników najpotrzebniejsze. Dalej mowca oświadczył się za reformą procedury karnej i domagał się polepszenia stosunków awansowych w centralnych organach wojskowych.

Z KRAJU.

Lwów, 31. maja.

Według dotychczasowych dyspozycji, Sejm galicyjski będzie, jak się dowiaduje »Czas«, zwołany na 20. września.

Z Krakowa nam donoszą: Bawiący obecnie na studiach naukowych w Paryżu dr. Tadeusz Grabowski, docent historii literatury polskiej tutejszego uniwersytetu, odkrył w paryskiej bibliotece Narodowej cały szereg nieznanych listów Stanisława Augusta, pisanych do ajenta Mazzeya i zawierających wiele interesujących szczegółów, dotyczących epoki między r. 1789 a 1791.

W teatrze miejskim rozpoczyna się jutro występy gościnne Wandy Siemaszkowej, heroiny teatrow warszawskich. W pierwszej połowie lipca wyjeżdża nasz teatr do Zakopanego, gdzie przez pięć tygodni grać będzie w sali hotelu »Morskie Oko«.

Międzynarodowa austriacko-rosyjska komisya dla regulacyi granicznej przestrzeni rzeki Wisły i Sanu, zajmują się w tym roku także sprawą uregulowania przewozów na granicznej przestrzeni Wisły.

Jako delegacyi austriacy, biorą w niej udział w zastępstwie Ministerstwa spraw wewnętrznych: radca budownictwa Fryderyk Blum, a w zastępstwie Namiestnictwa radca Namiestnictwa dr. Stanisław Ustyanowski, starsi radcy budownictwa Roman Ingarden i Józef Sare i starszy inżynier Ludwik Regiec.

Jako delegacyi rządu rosyjskiego wchodzi w skład komisyi: rzeczyswisty radca stanu Kwieciński, radca stanu Mikuliński i inni.

Komisya objeżdża obecnie na parostatkach rzekę Wisłę, co jednak w skutek nader niskiego stanu wody postępuje bardzo powoli.

Za duszę śp. Tadeusza Romanowicza urzędzonym będzie w piątek 3. czerwca, staraniem redakcyi »Nowej Reformy«, żałobne nabożeństwo.

Dziś telefonują nam: Międzynarodowa komisja regulacji Wisły na czterech stacjach parowych z powodu niskiego stanu wody na Wiśle, zdołała dopłynąć tylko do Trawnik, 14 kilometrów poniżej Niepołomic, skąd farmakami udała się do Ujścia Jezickiego. Do tej miejscowości przybył statek »Wawel« z Nadbrzezia i zabrał komisję w dół rzeki do Tarnobrzega, Nadbrzezia i Sandomierza. Z Wisły uda się komisja w górę Sanu. Stan wody na Wiśle wynosi pod Krakowem z metry poniżej zera. Dziś zaów ubył 40 cm. wody.

Sekcja prawnicza uchwaliła zaprosić w skład rady miejskiej Wactwa w Anczyca w miejsce bl. p. Hirscha Landaua, Augusta Sokołowskiego w miejsce śp. Cyfrowicza, J. a. Kwiatkowski w miejsce śp. K. Bukowskiego.

Wczoraj wieczór odbyło się w Ujeżdżalni pod Kapucynami zgromadzenie partii socjalno-demokratycznej z porządkiem dziennym: »Budżet państwa, a robotnicy«. Poseł Daszyński referował protest przeciw nowym wydatkom na uzbrojenie armii i zakończył okrzykiem »Precz z militarystem«. Uchwalono rezolucję z protestem przeciw nowym wydatkom wojskowym.

Z Brzeżan donoszą: W niedzielę jakiś czeladnik piekarski, napadł na syna gospodarza z przedmieścia »Adamówka«, Kurylcia i zadał mu kilka pchnięć nożem.

Kurylcia odwieziono do szpitala, gdzie skonał po kilku godzinach. Mordercę ujęto. Powodem zbrodni, była sprzeczka o 4 korony.

Z Jasła nam donoszą: We wsi Nieglowice, gdzie się znajduje wielka rafineria nafty firmy »Gartenberg i Schreier«, nastąpiła skutkiem wadliwej konstrukcji eksplozja kotła, w którym się gotowała nafta. Strumienie wrzącej nafty oblały zajętych przy pracy robotników i trzech z nich niebezpiecznie poparzyły.

Z Wełdzirza nam donoszą: Miasteczko nasze było wczoraj widownią zbrodni, której się dopuścił pewien chłop węgierski, wracający z odpustu w Hoszowie. W przystępie zadróżności, dobył on noża i tak ciężko zranił swego towarzysza, iż ten odstawiony do szpitala br. Poppera w Wygodzie, walczy tam ze śmiercią. Zbrodniarza ujęto i odstawiono do więzienia w Dolinie.

Po zgonie Romanowicza.

Wdowa po śp. Tadeuszu Romanowiczu p. Marya z Nawrockich odbiera ze stolicy i różnych stron kraju, oraz zagranicy niezliczone dowody współczucia i żalu, z powodu zgonu zasłużonego męża, które może choć w małej części przyniosą ulgę w tym ciężkim ciosie, jaki dotknął najbliższe otoczenie zmarłego.

Wydział krajowy nadesłał następujące pismo:

Jaśnie Wielmożna Pani!

Grom spadłego na Panią nieszczęścia odbił się boleśnie w naszych sercach. Ze zgonem bowiem małżonka Pani ubywa nam dzielny i wypróbowany towarzysz pracy, którego słowo i czyny i cała wybitna działalność na stanowisku Członka Wydziału krajowego przywiązywały do siebie i kazały Go cenić wysoko.

Ale stratę, którą ponieśliśmy, odczuje kraj cały; traci on w świętej pamięci Tadeusza Romanowicza męża, co mu służył na każdym, gdzie wołała potrzeba, polu, męża, co przekonania swe i wiarę w ideały narodowe zachował wiernie do zgonu. Wiara ta przewodniczyła mu w pracy publicznej, z nią oddał się całej pracy bez wychnienia do ostatniej chwili życia, nie wolnego od trudu i znoju.

Kończymy prośbą o przyjęcie wyrazów szczerzego żalu i pełnego a serdecznego współczucia, jeżeli zaś okazane współczucie zdolne jest przynieść jaką pociechę, to na chęci przyniesienia ulgi w nieszczęściu z nikąd Ci Pani nie braknie.

W dalszym ciągu złożyli, względnie przesłali kondolencje: Premier dr. Koerber na ręce Marszałka kraju hr. Badeniego. Arc. Bilczewski, Rab. dr. J. Caro, dyr. Bol. Lewicki, dr. E. Byk, Kasyno miejskie, dyrektor Seferowicz, Jan Amborski, poseł dr. Tarnowski z Przemysła, Związek literacki polski w Wiedniu, prezydent dr. Małachowski z Karlsbadu, poseł dr. Tomaszewski z Sambora.

Minister dr. Piętaś telegrafował: »W ciężkiej boleści z powodu straty ś. p. Męża, którą wszyscy ciężko odczuwamy, ceniąc wysokie niespożyte zasługi zgasłego obywatela, proszę przyjąć wyrazy mego najserdeczniejszego współczucia«.

Gubernator Biliński z Wiednia nadesłał taki telegram: »Z Panią i krajem o-

plakuję szczerze zgon zasłużonego obywatela, mego serdecznego kolegi«.

Karty kondolencyjne złożyli między innymi bar. Spesshardt, konsul niemiecki, Bol. Baranowski, radca Drewnowski, Arnulf Nawratil, Ludwik Kubala, konsul francuski E. Swierczewski i t. d.

Posel dr. Emil Byk przesłał p. Romanowiczowej następujące pismo:

Wielmożna Pani!

Przejęty głębokim żalem z powodu straty śp. Tadeusza, towarzysza i przyjaciela od lat przeszło 30, przodownika obozu postępowego, szermierza zasad równości i wolności, — przesyłam Wielmożnej Pani wyrazy serdecznego współczucia.

Na znak żałoby uchwalili wydział »Sokoła« ćwiczenia gimnastyczne i oddziału konnego na dzień dzisiejszy wstrzymać. Wydelegowano 12 druhów, którzy trumnę ze zwłokami śp. Romanowicza złożyli z katafalku na rydwan, pełnili straż honorową obok karawanu, a z bramy cmentarnej ponieśli zwłoki do grobu.

Bazar krajowy i biura »Związku przemysłowego« były dziś popoł. na znak żałoby zamknięte.

Doroczne walne zgrom. stow. »Gwiaźda«, zwołane na wczoraj zostało na znak żałoby odłożono.

Wydział Towarzystwa dziennikarzy polskich zebrał się wczoraj wieczorem na nadzwyczajne posiedzenie, celem obmyślenia sposobu uczczenia pamięci zasłużonego członka Towarzystwa śp. Tadeusza Romanowicza. Posiedzenie zagał przez Adama Krechowickiego gorącą przemową, w której podniósł wysokie zasługi i nieskazitelną charakter zmarłego. Przemowy prezesa zebrań wysłuchali stojąc, poczem powzięto następujące uchwały: 1) Upoważnia się prezesa do przemówienia nad grobem; 2) na trumnę złoży wydział wieniec imieniem Towarzystwa; 3) Prezydium przesła pismo kondolencyjne na ręce wdowy pani Maryi Romanowiczowej; 4) Członkowie Towarzystwa wezmą gremialny udział w pogrzebie a wydział zaprosi ich do tego osobnymi kartkami pogrzebowymi. Po tej uchwale posiedzenie na znak żałoby zawieszono.

M. de Vogüé.

67)

Władca morza.

Przekład M. Kaganowskiej.

CZEŚĆ PIERWSZA.

(Ciąg dalszy.)

Onieśmielony rozum broni się jeszcze, lecz serce już zdobyte. Ażeby się upewnić wystarczyło mi spojrzeć na portrety pańskich doradców; nowoczesni bohaterowie rasy przemówili do pana! — Wskazał palcem na zawieszona na murze portrety — Livingstona, Gordona, Rhodasa... Apostoła, Paladyna, Twórcę państwa. Słuchaj, jak do ciebie przemawia, ten wielki, spotwarzony. Na wzór Jehowy, tchnął w glinę duszę swoją, glinę, którą sam stworzył niestety! Z łez własnych i krwi własnej: ażeby wydobyc złoto, jak twierdzili powierzchowni sędziowie. Złoto owo zbierał tylko po to, aby zbudować świątynię Ducha. Ten niezmordowany rzemieślnik-twórca był gorącym czcicielem Ducha. Świat wie teraz na co przeznaczał swoje bogactwa do ostatnie-

go szylinga: na stworzenie cywilizacji, myśli, światła w państwie chaotycznym, które wskrzesił z niebytu. Pan jest jedynym z braci jego ducha, panie Robinson. Widziałem jak walczył przeciw swym przesądom brytańskim, jak pan walczył przeciw amerykańskim; i on wahał się długo, za nim się oddał swojej wielkiej idei. Jak pan, zanim w nią uwierzył, służył jej czynem.

— I ja tak uczynię, Hiramie Jarvis. Powiedziałem panu co mnie wstrzymuje. Ale odgadłeś, pragnę tej przyszłości zarówno jak pan, aczkolwiek nie widzę iżby była tak bliska, ani tak pewną. Może ujrzymy jeszcze walki bratobójcze wśród członków rodziny anglo-saksońskiej. Mają uszy i nie usłyszą nas. Wszystko jedno. Porazki jednostek, to zwycięstwo rasy. Postępujemy, jak gdyby ideał jutro miał się stać rzeczywistością. Zresztą, powtarzam panu, że ten ideał, który od pana przejąłem nadaje życiu memu cel i znaczenie. To powód dostateczny, aby działać w myśl pańskich pragnień. Czyż nie byłem ci posłusznym, gdy przekonałeś mnie, że wszystko podporządkować należy pod mój i wód przemysłowe zwycięstwo?

— Nie mnie pan byłeś posłusznym, lecz najprostszemu prawu historii. Władca

Morza! Ta książka, kierująca wysiłkami rasy anglo-saksońskiej nauczyła pana. — Jarvis podsunął książkę kapitanu Mahana. — Ale przedmioty na jedną noc wznoszone, wielkie zakłady, stwarzane na ziemi przez zwycięzców, to złudzenia ulotne. Miejscem dla trwałej potęgi jest Ocean. Małe państewka, póki trzymały się morza, nie obawiały się wielkich monarchii i rządziły światem: mała Grecja, Tyr, Amalfi, Piza, Genua, Wenecja, Portugalia, Holandia. Jeżeli Rzym triumfował nad Kartaginą, jeżeli stał się cesarstwem, to tylko dlatego, że odebrał wrogowi morze. Hiszpania Karola V. runęła haniebnie utraciwszy władzę nad morzem. Napoleon zgromadził Europę pod swemi orłami: nie posiadał nic, bo morze nieublagane przy nas zostało! Zwyciężyła go nasza potęga morską. Wellington był tylko pociskiem wyrzucanym przez nasze okręty.

— Prawdziwa lekcja historii — zaznaczył Robinson. — Nowy Cezar germański pojął ją: widziacie te wysiłki, które starały się nas pozbawić władzy.

(C. d. n.)

wie „japońskie obicie,” według drugiego, od czasu rozpoczęcia wojny nie patrzy wcale do lustra.

— Czemu?...

— Aby nie widzieć swej smutnej twarzy... Luni znowu twierdzą, iż wojna potrwa cztery lata, bo tak chce Kuropatkin. Wódz ten mężny pobiera podobno 1000 rubli dziennego żołdu. A ponieważ rok przestępny, w którym luty ma o jeden dzień więcej, przypada dopiero za lat cztery, Kuropatkin postanowił sobie aż do tego czasu przeciagnąć wojnę, ażeby nie stracił owego... tysiąca!

Równie doskonałe *bon mot* opowiadają na temat ofiarności chłopów rosyjskich, których sołtysi, duszeni przez rząd, duszą znów ze swej strony jak mogą, ażeby składali „ofiary” na powiększenie floty. Więc też jeden z takich sołtysów zebrał do siebie starszych z całej wsi i przez dwie godziny im wykladał, iż jest obowiązkiem ich wielkodusznego patriotyzmu złożyć na jego ręce po 3 ruble od głowy na cele wojenne...

Chłopi na przedce naradzili się, poczem jeden z nich wystąpił na środek i zadecydował:

— Wielmożny sołtysie... Jak kara na tę flotę, to kara!... Trzeba po trzy ruble. Ano trudno... Ale, że ta na przednowku i niema grosza, to my ta te 3 ruble już odsiedzimy..., każdy z osobna.

Dezertor. Z pułku artylerji nr. 32 wydalili się przedwczoraj artylerzysta Marian Kołodziej i do dziś dnia mimo, że nie miał urlopu, nie wrócił.

Ucieczka więźniów. Z więzienia przy ul. Batorego zbiegło trzech więźniów — złodziei, mianowicie: Jakob Distler, Tomasz Zahorodny i Wolf Bogen, oskarżeni o szereg kradzieży i włamań.

Kradzieże. Ubiegłej nocy dobierał się do kasy wertheimowskiej umieszczonej w kancelaryi fabryki tutek „Elster i Topf” złodziej; narzędzia zbrodnicze odmówiły mu jednak posłuszeństwa, przez co ocalono całą zawartość kasy. Przechowywanych w niej było 500 koron gotówką i 15.000 koron papierami wartościowymi.

Amator słodczy. Z zamkniętej piwnicy zamieszkałego przy ul. Gazowej l. 12 kupca Lzydora Jonasa, skradziono ubiegłej nocy po rozbiciu zamku 15 litrów soku, garnek konfitur, butelkę wiśniaku i kilka butelek nalewek i sliwowicy.

Repertuar teatru ludowego.

We wtorek „Szukajcie dziecka”, wodewil w 4 a.

We środę „Córka pułku”, operetka w 4 aktach.

W piątek „Córka pułku”.

W sobotę popołudniu dla studentów „Mazepa” tragedia w 4 a.

W sobotę wieczorem „Żyd polski” dram.

NEKROLOGIA.

We Lwowie: Jakób Finkel, emer. starszy radca sądowny l. 81, ojciec prof. Uniwersytetu lwowskiego. — Leopold Rozumkiewicz, funkcyjnarzysz kolei państw. l. 24. — Julia Jaworska, żona majstra szewskiego l. 58. — Leonard Pruszkowski, uczestnik powstania z r. 1863/4 l. 70.

W Dąbiu: Jadwiga hr. Romerowa, właścicielka dóbr ziemskich.

W Baden zmarł poeta niemiecki Herman Roller, w 85 roku życia.

W Wiedniu: B. szef sekcyjny w Ministerstwie kolei Maks. Pichler.

W Neustrelitz: W. Ks. Fryderyk Wilhelm Meklembursko-Strelitzki.

Depesze „Dnia”

(Od własnych korespondentów, z agencji prywatnych i biura korespondencyjnego).

Echa zbrodni.

Cieszyn. (Tel. wł. »Dnia«). Przed dość dawnym czasem zasądzono w Cieszynie za morderstwo, popełnione na właściciela gospody w Peterwald Kamonowej: jej syna na 20 lat ciężkiego więzienia i szwagra na karę śmierci.

Wyrok ten nie jest jeszcze prawomocny. Wczoraj zgłosił się ów szwagier przed sędzią i oświadczył, że przed śmiercią pragnie się przyznać do drugiej zbrodni, jaką przedtem popełnił koło Mor. Ostrawy, gdzie zamordował dla rabunku dwoje ludzi. Władze dotychczas daremnie poszukiwały sprawców tej zbrodni.

Wiedeń. (Tel. wł. »Dnia«). »Mittgs. Ztg.« donosi z Paryża, że zamordowana przed kilku tygodniami pod Paryżem gospodyni jednego z proboszczów była wnuczką słynnego w czasie II. cesarstwa Arc. Karola z Brunświuku, zwanego z powodu życia wytwornego »księciem brylantowym».

Echa Dreyfusady.

Paryż. (Tel. »Dnia«). O wczorajszym aresztowaniu urzędnika w ministerstwie wojny, nazwiskiem d' Autriche, donoszą dzienniki, że radca trybunału administracyjnego Ahalin, zajęty rewizją procesu Dreyfusa, udał się do ministerstwa wojny i tam zastał d' Autriche'a w chwili, gdy ten wyskrobywał coś w księgach. Przytrzymał go i przekonał się, że w księgach zapisanych było 25.000 franków, przeznaczonych na przekupienie Czernuskiego.

Porażenie słoneczne.

Berlin. (Tel. wł. »Dnia«). »Vorwärts« donosi, że podczas ćwiczeń z brygady w Dobernitz, w obecności cesarza Wilhelma kilkunastu żołnierzy doznało porażenia słonecznego.

Kongres Czechów dolno austr.

Wiedeń. (Tel. wł. »Dnia«). Odbył się tu zjazd komitetu wykonawczego Czechów dolno-austr., celem przygotowania prac na kongres, który się wkrótce odbędzie.

Kupcy serbscy w Peszcie.

Budapeszt (Tel. »Dnia«). Bawiący tu kupcy serbscy złożyli wczoraj wizytę ministrowi handlu. Minister przyjmując deputację wyraził życzenie, aby wyieście kupców serbskich dopięła swego celu, t. j. wzmocniła wzajemne stosunki handlowe. Wieczór odbył się bankiet, wydany przez miasto na cześć gości serbskich.

Niekopkoje na Bałkanie.

Kontantynopol (Tel. »Dnia«). Wiadomość, jakoby w walce koło Pezinii z powstańcami brali udział dwaj oficerowie austro-węgierscy, jest nieprawdziwą.

Zatarg z robotnikami.

Tryest (Tel. wł. »Dnia«). »Piccolo« donosi, że w sobotę zamknięto w drodze kary jeden oddział *Stabilimento tecnico*, z powodu zatargu z robotnikami. Mianowicie na jednego z inżynierów spadła płyta żelazna a o chęć umyślnego zranienia inżyniera posadzono jednego z robotników, działającego pod wpływem zemsty. Robotnicy oświadczyli, że sami wydadzą winnego, a ponieważ nie uczynili tego w ciągu 24-godzin — oddział „Stabilimento” zamknięto.

Straż austr. na okręcie włoskim.

Budapeszt. (Tel. wł. »Dnia«). »Budapesti Hirlap« donosi z Zadaru, że zdarzył się tam znowu wypadek, przypominający niedawny w Abbazyi, mianowicie nagłej rewizji okrętu włoskiego „Giovannino”, dokonanej przez austr. straż skarbową. Według tego pisma austr. straż skarbową przebywała 2 dni na okręcie (?! i dokonywała na nim ścisłej rewizji. Dopiero na interwencję konsula włoskiego w Zadarze opuściła straż okręt.

Pogrzeb śp. T. Romanowicza.

Lwów, 31. maja.

Spełniła się chwila przeznaczona, o której śp. Zmarły mówił zawsze z tajemniczym i religijnym jakimś przecuciem. Mówimy świadomie-religijnem, bo był to człowiek głęboko religijny, nie tą głębią, która powtarza kornie cudze pacierze, lecz tą, która ma swój własny pacierz gorący i swoją własną krynicę głębokiej wiary.

Zaduma i smutek powiały dziś po żałobnych rzęsach.

Już koło 3-ciej z południa zaczęli się w ulicy Jabłonowskich zbierać goście żałobni z miasta i okolicy, tudzież umyślnie na pogrzeb z całej Polski przybyli. W ulicach płonęły latarnie, kirem osłonięne. Pozamykano sklepy. Sztandary sokole stanęły murem. Chóry akad. zawodzą swe pieśni żałobne. Przed domem żałob. przemawia pierwszy Marszałek kraju hr. Baden i.

Mowa Marszałka.

Gdy przed dwoma dniami rozeszła się zupełnie niespodziewana wieść żałobna, obok głębokiego bólu i przerażenia najbliższych, liczного grona przyjaciół, obok żalu i smutku towarzyszy codziennej pracy, obok chęci pierznięcia choćby najdrobniejszej ulgi w cierpieniach tej, która ma być nie tylko towarzyszką życia, ale zarazem jego ozdobą i osłodą, gorowało, powiem może, łączyło wszystkich uczucie i świadomość istotnej i ciężkiej straty jaką poniósł kraj cały i całe polskie społeczeństwo przez śmierć Tadeusza Romanowicza.

Świadomość tej straty u wszystkich bez wyjątku, bez względu na różnice odcieni i stronnictw, zgoda zupełna co do znaczenia tej straty jest najlepszą miarą wartości człowieka, którego ze zboletem sercem w tej chwili żegnamy, jest wymowniejszym określeniem czem był i jak żył, niżbyśmy to dzisiaj słowami wyrazić potrafili.

Gdy przyjdzie chwila ostatecznego i spokojnego ocenienia, w jaki sposób pokolenie dzisiejsze skorzystało z warunków, w których mu danem było dla kraju, narodu polskiego i jego przyszłości działać i pracować, między tymi, o których powiedzianem będzie, w imię prawdy i sprawiedliwości, że *diem non perdiderunt*, że myślą, treścią i celem ich całego życia była chęć służenia Ojczyźnie, jaśnieć będzie nazwisko Tadeusza Romanowicza.

Jako młodzieniec niósł w ofierze własne życie na pole walki, dokąd go wiodło płomienne serce i przekonanie na najlepszej wierze oparte, że te ofiary życia i mienia Ojczyźnie pożytek przyniosą i dla tej samej myśli znosił później więzienie, a od chwili, gdy daną była możliwość legalnej pracy dla

W Kawiarni i restauracji

„POLONIA”

ul. Sykstuska l. 29.

Z dniem 1 maja został otwarty ogród „POLONIA” ul. Sykstuska l. 29. z największym komfortem urządzone, elektrycznie oświetlony, kuchnia domowa. Codziennie koncert muzyki wojskowej bez względu na pogodę od 5 po południu do 12 w nocy.

dobra kraju i przyszłości narodu poświęcił całe życie, zdolności, talent i niezmordowaną pracę służbie publicznej.

W dziennikarstwie, towarzystwach politycznych, stowarzyszeniach, mających na celu oświatę i rozwój i poprawę stosunków ekonomicznych, talent, wymowa i gorące serce Romanowicza, dają inicjatywę, pobudzają innych do pracy i łączności, a jego mozolna praca, wytrwałość i energia, umożliwiają i utrwalają rozpoczęte dzieło.

Indywidualność Romanowicza, jej wartość i znaczenie, przedstawia się jednak najświetniej z chwilą, kiedy zaufanie wyborców powierzyło mu mandat z miasta Lwowa do Sejmu i gdy później Sejm wybrał go członkiem Wydziału krajowego.

Ogólne wykształcenie, znajomość spraw krajowych, świetna wymowa i niezmordowana praca, zapewniły mu w Sejmie jedno z najprzewodniejszych stanowisk, zapewniły wybitny wpływ na bieg spraw krajowych; wyrobiły także poczucie i świadomość odpowiedzialności, którą się nabywa często dopiero wtedy, kiedy nie tylko innych do działania pobudzać, dzieła innych oceniać potrzeba, ale samemu działać i samemu za każdy krok odpowiedzialność przyjąć. W tej to chwili, w której Romanowicz znalazł dla swojej pracy realny i właściwy grunt, w chwili gdy z konieczności liczyć się musiał z praktycznymi stronami życia, z realnymi warunkami, wśród których działał, gdy otworzyło się dla niego pole pracy na którym mógł mieć nadzieję przekonania się, że ta cegielka, którą mozolnie, codziennie kładzie powoli przekształca się czy to w mur obronny, lub staje się fundamentem dzieła użyteczności publicznej, wówczas rozwinęła się najświetniej i spotężniała indywidualność Romanowicza, dając obraz jego rzeczywistej wartości i miary.

Obok wykształcenia, talentu i nauki miał jeszcze dar w praktycznym działaniu nieoceniony, był to umysł jasny, który mu pozwalał oceniać należycie i rzecz każdą i dane położenie. Sposób jasny, przejrzysty jakim pisał i mówił w sprawach krajowych, a w pierwszym rzędzie w sprawach położenia finansowego kraju, pozostanie nie tylko zawsze w trwałej pamięci Sejmu i kraju, ale rozumne i trzeźwe stanowisko jakie zajmował i myśli o przyszłości jakie wypowiadał powinny pozostać cennym materiałem dla przyszłego działania.

Jak pracować chciał i umiał, tego nikt lepiej ocenić nie potrafił od tych, którzy przez długi szereg lat na tę pracę codziennie patrzyli i cenić ją nauczyli się. Praca była dla niego potrzebna, szukał jej i pragnął jak najwięcej, z ust jego słowo skargi z powodu nadmiernej pracy nie wyszło nigdy. Umiał też pracę innych i znać i ocenić, to też szanował ją równo w siermiędze włósciańskiej, w bluzie rzemieślniczej, jak i przy stole redakcyjnym i urzędniczym. Zasadom politycznym, które wyznawał od młodości, pozostał stałe i niezłomnie wiernym, choć to było powodem nie jednej dla niego osobistej przykrości; wiedział jednak zarazem, że rozum polityczny nakazuje stosować w działaniu zasady do danych warunków, w jakich się kraj znajduje, i że nie wolno poświęcać się i zrzucać się możliwości pomysłnego choć powolnego rozwoju kraju, nie wolno narażać przyszłości narodu dla okazania wierności abstrakcyjnym zasadom lub formułkom.

Romanowicz nie poświęcił nigdy zasady i przekonania, gdy chodziło o jego osobę, ale był zawsze gotów do kompromisów, gdy według jego najsumienniejszego przekonania dobro publiczne tego wymagało. Przedewszystkiem pamiętał zawsze, że warunki polityczne i narodowe nie pozwalają nam na zbyt daleko idące różniczkowanie stronnictw politycznych i wiedział, że chcąc te różnice w każdym

działaniu publicznym w sposób jaskrawy, a często zbyt cyniczny uwydatniać i zaostrzać, osłabiamy odporność, siłę a często znaczenie całości. Dlatego też Romanowicz umiał łączyć wierność zasadom z chęcią i umiejętnością wyszukiwania stycznych, któreby umożliwiły ludziom dobrej wiary, choć różnych przekonań łączyć się we wspólnej pracy.

Pragnął gorąco czynnego udziału w życiu publicznym i w wykonywaniu praw politycznych szerokiach warstw ludności włósciańskiej i robotniczej; myśli tej dawał często wymowny wyraz w prasie i Sejmie, ale równocześnie domagał się słusznie i nawoływał, by to rozszerzenie praw politycznych oparte było na poczuciu i wykonywaniu wspólnie obowiązków publicznych i narodowych. Stąd też ciągnęła troska, widoczna od pierwszej aż do ostatniej chwili działalności publicznej Romanowicza o wszystko, co oświatę ludową w najszerszym tego słowa znaczeniu podnieść i rozwinąć może, stąd jego starania, nieraz pomyślnym uwieńczone rezultatem o ogólne i fachowe wykształcenie rzemieślnika i rękodzielnika.

Dziś powszechną już jest świadomość w kraju, że postęp i rozwój ekonomiczny pomyśleć się nie da bez powstania i rozwoju przemysłu; hasło uprzemysłowienia kraju stało się dziś powszechnym, ale zasługa Romanowicza pozostanie, że on piórem i słowem dla tej myśli działał i walczył wówczas, gdy ona spotykała się z ogólnym niedowierzaniem, a dla wielu zdawała się utopią. On to dla tej myśli wymową i talentem, zdobywał stopniowo grunt w kraju w Sejmie i umiał jednych przekonać, drugich tylko pozyskać, a ostatecznie potrafił w ostatnim czasie wyjednać w Sejmie środki, które umożliwiają wydatniejszą i bezpośrednią akcję kraju w kierunku wzmożenia istniejącego przemysłu i wspierania inicjatywy prywatnej dla tworzenia zakładów przemysłowych, których dotąd w kraju brak.

Choć pragnę pozostać w granicach ogólnych tylko rysów działalności publicznej śp. T. Romanowicza, nie mogę choćby słowem jednym nie dotknąć, czem był on przy stole radnym i w pracach Wydziału krajowego i jaką stratę przez śmierć jego ponosimy, my najbliżsi towarzysze pracy. Nie uważał się wyłącznie za kierownika spraw do jego departamentu należących, brał żywy udział we wszystkich pracach Wydziału krajowego, jako takiego przy stole radnym, głos jego rozumny, wytrawny, umiarkowany, a na znajomości rzeczy oparty, przyczyniał się zawsze do wyjaśnienia i pogłębienia każdej sprawy, a był przez nas wszystkich równo ceniony i uznawany. W pracy niezmordowany, był przykładem dla nas i dla podwładnych, którzy otaczali go czcią i szacunkiem, ale przedewszystkiem sposobem, w jaki Romanowicz, jako członek Wydziału krajowego, występował w Sejmie, takt, forma, stanowczość z jaką w komisjach i Izbie uzasadniał zapatrywania Wydziału krajowego, bronił jego wniosków, podnosił stanowisko i znaczenie Wydziału krajowego w Sejmie i kraju, dziś niech będą nie tylko powodem naszej wdzięczności, ale i wskazówką na przyszłość.

Brakłoby jednego z rysów wybitnych w całej działalności i w całym życiu Romanowicza, gdybym nie wspominał tego, co dziś jest na ustach i w sercu ogółu; człowiek ten nie myślał nigdy o sobie, a zawsze o innych, był czysty w najwierniejszym tego słowa znaczeniu, a tę czystość zamiarów i intencji, którą znał sam, chciał zawsze widzieć i przypuszczać u drugich. Czy zawsze słusznie? nie mnie o tym dziś sądzić.

Można o nim powiedzieć za Szujskim: „Życie i słowa nie rozchodziły się na różne drogi“.

A teraz żegnam Cię imieniem kraju, któremu tak wiernie i dzielnie służyłeś imieniem Sejmu, w którym głos Twój zawsze miłością tchnący, już niestety nie odezwie się; imieniem Wydziału krajowego, w którym pozostawiasz i żal głęboki i najgorętsze koleżeńskie uczucie; imieniem własnym na końcu, dając wyraz głębokiej wdzięczności za długoletnie, a zawsze na przyjaznych i lojalnych stosunkach oparte współpracownictwo. Żegnam nie tylko z uczuciem boleści i żalu, ale idąc za myślą, której Ty wiernie służyłeś, żegnam także ze świadomością odpowiedzialności, jaka ciąży na nas wszystkich, by praca Twa, starania i znoje, przyniosły krajowi i narodowi naszemu tę przyszłość, której Ty tak gorąco pragnąłeś, dla której żyłeś.

Mowa Marszałka wywarła głębokie wrażenie.

Mowa posła T. Rutowskiego.

Drugi z kolei zabrał głos imieniem stolicy kraju i stronnictwa demokratycznego poseł Teoduz Rutowski. W mowie, wygłoszonej z wielką swadą, przejęty głębokim wzruszeniem podniósł dr. Rutowski niespożyte zasługi, jakie położył Zmarły dla m. Lwowa, kraju i całej Polski, wskazał na jednolitość i ciągłość usiłowań Romanowicza od chwili, gdy chwycił za broń, aby służyć sprawie ojczyźnej, aż do ostatnich chwil życia, poświęconego wyłącznie myśli odrodzenia narodu, wzmożenia jego sił materialnych i duchowych. Z Romanowiczem schodzi do grobu Mąż nieskazitelny, oddany cały sprawie publicznej, dzierzący w swych rękach sztandar idei demokratycznej, uosabiający ciągłość ideałów Staszyców, Kollątajów, konstytucyj 3. Maja.

Programem jego życia, było dobro, wzmożenie sił narodu do walki o odrodzenie Ojczyzny — programy, których tyle w życiu napisał, uważał za środek do tego wielkiego celu.

Mowca żegna Romanowicza imieniem stolicy kraju i stronnictwa demokratycznego.

Mowa posła Rutowskiego wywarła na wielotysięcznych tłumach, niezwykle silne wrażenie.

Trzecim przedpogrzebowym mową był p. Józef Wybranowski, imieniem towarzyszy broni w 1863/4.

Następnie trumnę, którą podczas trzech przemówień podtrzymywali Sokoli, włożono na karawan.

Olbrzymi kondukt otwierali Sokoli konni, pluton straży ochotniczej ogniowej »Sokół«, dalej szły kapela narodowa, straż akcyzowa miejska, Cechy ze sztandarami, Stow. Czytelni kolej., Tow. im. Kilińskiego, Tow. »Eleuterya«, Tow. »Wspólność«, Tow. »Skała«, Tow. »Gwiazda«, Tow. kupców i młod. hanżl., Tow. strzeleckie, Stow. kobiet »Pomoc przemysłowa«, Sieroty miejskiego zakładu, Tow. pedagogiczne, Tow. Szkoły ludowej, Szkoły żeńskie, uczniowie szkół ludowych i średnich, Młodzież akademicka i technicka, »Sokół« i Słuch weterynaryj.

Kondukt prowadził proboszcz ks. Gorzdowska w otoczeniu licznego duchowieństwa.

Za rodziną postępowali: Namiestnik hr. Potocki, Marszałek hr. Badaeni, posłowie sejmowi, Rada m. Lwowa, przedstawiciele wszystkich wybitniejszych instytucyj i towarzyszy, przedstawiciele Wszechnicy szkół średnich, itd.

Pochód podążył ul. Akademicką, pl. Maryackim na cmentarz.

Wieniec.

Wieniec spoczywały na dwóch rydwanach: Zapisaliśmy następujące: 1) Wydział krajowy — Zasłużonemu Koledze. 2) Miasto Lwów — Tadeuszowi Romanowiczowi. 3) Marszałek krajowy — W wdzięcznej pamięci. 4) Wysoce zasłużonemu obywatelowi — Minister Piętał. 5) Klub demokratyczny polski — Swemu nieodżałowanemu przewodcy. 6) Urzędniczy Wydziału krajowego — Tadeuszowi Romanowiczowi, 7) Fundacja hr. Skarbka — Długoletniemu członkowi Rady administracyjnej, 8) Krajowy Związek Przemysłowy — Nieodżałowanemu Rzecznikowi krajowego przemysłu, 9) Towarzystwo Dziennikarzy polskich — Tadeuszowi Romanowiczowi, 10) Członkowie krajowej komisji przemysłowej — Nieodżałowanemu Koledze, Nieodżałowanemu Kuratorowi Stowarzyszenie „Gwiazda”, Redakcyje „Dnia”, „Słowa Polskiego”, „Wieku Nowego”, „Nowej Reformy” i „Kraju”, Stowarzyszenie szewców „Kraj” — Swemu protektorowi, Mieczysława i Janowie Pawlikowscy.

Na karanie spoczywały wieniec od rodziny: Kochanemu mężowi Marya, Najdroższemu bratu — nadzycie kochająca Zofia, Przeczacnemu i kochanemu szwagrowi — Julianowi Zirenko, Drogiemu wujowi — Włodzimierz i Konstancya, Najlepszeemu z przyjaciół — Starklowie.

Na cmentarzu zwłoki ponieśli do grobu Sokoli. Tam podnosili zastugi Zmarłego w dalszym ciągu: prez. Tow. dziennikarzy P. Krechowiecki, p. Konopiński imieniem krak. przyjaciół politycznych i redakcyi „N. Reformy”, dyr. Terenkoczy im. „Związku stow. zarobkowych”, p. Stapiński, im. stronnictwa ludowego dr. Fiszer im. „Związku sokolego”, oraz delegat stow. „Bratniej pomocy, słuch. Wszelchnicy”, którego śp. Romanowicz był założycielem.

Po modłach religijnych i piciach żalobnych chóru akademickiego, oddano zwłoki śp. Romanowicza ziemi, którą ukochał i której wiernie przez całe życie służył.

Zbliżka i zdaleka.

Echa sprawy Dreyfusa. Kilka dzienników paryskich donosi z zastrzeżeniem, że pewien oficer przydzielony do ministerstwa wojny, został uwieczony i przewieziony do fortu Mont Valerien. Aresztowanie to jest w związku z faktem, że niedawno w ministerstwie wojny odkryto deficyt 25 tysięcy franków, których miano użyć w r. 1899 podczas procesu Dreyfusa w Rennes na przekupienie 2 świadków.

Porwani przez piratów. Z Waszyngtonu donoszą: Maurytański rozbójnik Baisuli, który w pobliżu Pangern uprowadził Amerykankina Perdicarisa i Anglika Varleya, postawił jako warunki ich wydania: Anglia i Ameryka gwarantuje jemu i jego towarzyszom bezkarność ze strony Maroka; sultan usunie swe wojska z Pangeru i jemu pozostawi owładnięcie tej prowincyi i wypłatę wielkiego okupu. Prezydent Roosevelt i sekretarz stanu Hay, odrzucili te propozycye. Eskadra, złożona z 3 okrętów, otrzymała rozkaz odpłynięcia do Pangeru. Również europejska eskadra, złożona z 3 okrętów, otrzymała rozkaz udania się z Azorów do Pangeru.

Panna ochotnik. Na stacyi Charbin uważyła ogólną zwróciła na siebie młoda panią, ubrana w burkę i długie buty. „Kawalerzysta panna” — szeptano dokoła. — „Panna ochotnik” — głosiła dosyć fantastyczna legenda. Chcąc dowiedzieć się prawdy, korespondent „Now. Wremia” zwrócił się z zapytaniem do samej pani. Zwręciłość okazała się bardzo zajmującą: Antonina Petrowówna, oto imię i nazwisko zwracającej na siebie powszechną uwagę panny, która ukończyła gimnazjum w

Saratowie i liczy obecnie lat 19, jest sierotą nie posiadającą środków do życia. Gdy dowiedziała się, że wypowiedziano wojnę, zapagnęła w niej wziąć udział, jako ochotnik. Korzystając z tego, że z jej rodzinnego miasta udawał się trzeci batalion 36 pułku strzelców na wojnę, prosiła, aby ją wzięto razem. Prawie bez pieniędzy, bez pakunków, energiczna dziewczyna puściła się w podróż. Przez Bajkał wojsko było zmuszone iść piechotą. Panna Petrowówna nie mając za co nająć koni i nie chcąc zostać się z batalionem, który ją przysparzał, postanowiła przejść Bajkał na równi z żołnierzami. — W dniu przebywania piechotą 24 wiorst pogoda była wstrętna: mrozy dochodziły do 24 stopni przy silnym wietrze. Wieczorem powstała zawieja. Nieprzyzwyczajona do długiej podróży piechotą i ubrana leżej od żołnierzy, panna Petrowówna pomimo to przeszła jezioro stosunkowo dość sześcieliwie, odmroziła jednak twarz i nogi, ale odmrożeń nie pociągnęło za sobą następstw poważniejszych. — Większa nieprzyjemność oczekiwała ją w Charbinie, oznajmiono jej bowiem, że nie może dalej iść z wojskiem i musi albo powrócić, albo pozostać w Charbinie. Znalazszy się w tak krytycznym położeniu, panna Petrowówna rzekła się swojego pierwotnego planu zostania ochotnikiem i postanowiła udać się na wojnę, jako Siostra miłosierdzia. Jednak i to okazało się niemożliwym, gdyż Siostry miłosierdzia powinny być zapisane do jakiegoś oddziału. Położenie było tragiczne; bez środków do życia, osamotniona, w dalekiem, obcym mieście, które większość kobiet opuściła. Wzrzesni męstwem panny Petrowówny oficerowie, towarzysze podróży, postarali się o umieszczenie jej w liczbie Siostr miłosierdzia Krzyża Czerwonego w Charbinie u władz odpowiednich. Panna Petrowówna będzie wysłana do jednego z połowych lazaretów podróży.

Złoto w beczkach. Do Cherbourga zawiął parowiec „Cesarz Wilhelm II.”, linii Hamburg-Ameryka, wiozący na pokładzie swym 42 milionów franków w złocie z Ameryki. Złoto to było zapakowane w beczkach. Jest to część sumy za sprzedaż kanału panamskiego. Złoto to przewieziono osobnym pociągiem pod eskortą policyjną do Paryża.

Cyrkularz Czertkowa. Korespondent warszawski „Dziennika Pozn.” donosi, że Czertkow przed kilku dniami wystosował do dyrekcji kolei warszawsko-wiedeńskiej cyrkularz zarządzający, że aż do wyrównania w stosunku 50 proc. liczby urzędników rosyjskich i polskich, żaden Polak nie może być przyjęty na urzędnika tej kolei.

Ekonomista.

Ekspert rolnictwa. Stała komisya austriackiej stacyi centralnej, mającej za zadanie strzeżenie rolnictwa i leśnictwa, obradowała wczoraj w Wiedniu nad wnioskiem krakow. Tow. rolniczego w sprawie ustanowienia rolniczych rzeczoznawców przy austr. agencyach dyplomatycznych. W ciągu dyskusyi reprezentant ministerstwa rolnictwa, radca bar. Prażak wyraził się bardzo sympatycznie o tym wniosku i zaznaczył, że udało się bądź co bądź wstawić 20 tysięcy koron na ten cel do budżetu, które użyto w odpowiedni sposób. Mowca przyrzekł imieniem ministerstwa rolnictwa zająć się tą sprawą.

Posel Wł. Guiewosz wyraził przekonanie, że minister spraw zagranicznych nie jest dla tej sprawy niezyżliwy, chodzi tylko, ażeby w budżecie znalazły się odpowiednie środki. Dotychczas przy austriackich poselstwach spełniali powyższe zadanie tylko ci urzędnicy, którzy są rolnikami. W dyskusyi zabierał głos także dr. Adam Krzyżanowski z Krakowa.

Następnie uchwalono jednogłośnie na wtorkowym walnem zgromadzeniu stacyi centralnej w sprawie cofnięcia podwyższenia ta-

ryf na okrągłaki drzewne wysłać deputacyę do prezidenta ministrów, ministra kolei i ministra rolnictwa.

„Horoskopy wojenne”

wysły już w osobnej odbitce p. t.

„Jaki będzie koniec wojny - - - - - - - - Rosyjsko-Japońskiej”

P. T. Prenumeratorowie „Dnia” mogą nabywać tę ceną broszurę, którą już przelozono najęzycy nie mieicki i francuski

po 35 ct. (70 hal.)

w Administracyi „Dnia” (Lwów, Kopernika 15 a). Porto pokryje Administracya „Dnia”.

Administracya nasza może również pośredniczyć w nabywaniu egzemplarzy niemieckich lub francuskich.

Cena egzemplarza w obu tych językach si rynową oronę

Przyjechali do Lwowa

dnia 30 maja b. r.

Hotel Europejski:

F. hr. Rességuier, Nisko. E. br. Grothus i E. Gatyńska, Petersburg. P. Mars, Sądowa Wieszna. M. Polański, Rostoczeki. S. G. Glazor, Ustryki. R. Freitag, Waszkowce. P. Czarkowski, Lubień. O. Schnell, Firlejówka. S. Puntschert, Tarnopol. Dr. A. Iskrzycki, Sanok. Dr. Reisser, Wiedeń.

Hotel Bristol:

Wiktor Wagner, Zygmunt Löbel, Philip Scherlag, Wiedeń. Abraham Newjazzewski, Podwoleczyska. Jetti Kohn, Doliby. Franciszek Kostrosko, Rohatyn. Leon Eger, Brody. Benjamin Mannheim, Katne. Kopel Karpf, Czortków. Marcus Margules, Czortków. Jan Zlamal, Leopoldsdorf. Leisor Griefel, Nadwórna.

Hotel Imperial:

Hr. Zbigniew Lanekoroński, Tartaków. Hr. Wł. Bobrowski, Długie, Ks. Schwarzenberg, Bar. Wolf, Lwów. Br. Eastowiecki, Krogulec, Julian Krynicki, Kraków. Fr. Kolmuss, Drohobycz. W. Żewuski, Czupernosów. Wł. Szuyski, Borysław. Hr. T. Mihalowski, Rosya. M. Krzysztofiowicz, Żaluce. Fr. Garuntowski, Twierdza. Tad. Niementowski, Zbaraż. Al. Wybranowski, Czupernosów. St. Rozwadowska, Sanok.

NADESŁANE.

(Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.)

Promesy do wszystkich ciągnień losów austriackich.

Bezpłatna rewizya losów dla wszystkich ciągnień.

Ubezpieczenie losów od strat przy wylosowaniu najmniejszą wygraną,

Sokal & Lilien

Dom bankowy i kantor wymiany.

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych
dr. Maksymilian Schmelkes
powrócił i ordynuje jak dawniej przy ulicy Brajerowskiej i. 6.

Adwokat krajowy
dr. Emanuel Kroch
przeniósł kancelaryę do pałacu Hausmana
i. 6. I. piętro.

Ostrzeżenie.

Ponieważ, kursują obecnie po Lwowie mniej wartościowe prowincjonalne piwa we flaszkach, całkiem podobnych do naszych z piwem marcowem, a nawet opatrzone są etykietami ładząco do naszych podobnemi, przeto prosimy uprzejmie naszych P. T. Konsumentów o łaskawe baczące zwracanie uwagi na ten szczegół, że nasze flaszkki i etykiety mają wyraźny napis naszej firmy:

Lwowskie Towarzystwo Akcyjne browarów.

DO AMERYKI

LINIA KUNARDA

Wysokie c. k. Namleśtnictwo reskryptom z dnia 29 kwietnia 1904 do l. 56635 przyjęło do zatwierdzającej wiadomości

utworzenie we Lwowie zastępstwa Towarzystwa przewozowego „Cunard Steam -- Ship Company Limited“ w LIWERPOOLU

i objęcie zastępstwa tego dla Królestwa Galicyi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem przez pana **Józefa Ellega.**

Najlepszy przewóz osób i towarów na linii Tryjest-Ameryka

Najbliższe okręty odchodzą:

„Ultonia“ 11 czerwea. „Slawonia“ 25 czerwea.

Biurow zastępstwa: Lwów, ul. Brajerowska 6.

Kawiarnia Amerykańska

przy ulicy Trzeciego Maja l. 11 we Lwowie

Godzinnie koncert muzyki wojskowej. — Początek o godz. 9 wieczór.

NAKŁADEM WYDAWNICTWA „DNIA“

wysła świeżo opracowana broszura pod tytułem:

Jaki będzie koniec wojny Japońsko-Rosyjskiej?

PODAŁ OFICER.

Dwie karty z terenu wojny.

Rzecz była drukowana w feletonach „DNIA“ jako „Horoskopy wojenne“ w czasie od 3.—15. kwietnia.

Odbitka opuściła prasę 16-go kwietnia 1904.

Do nabycia w Administracji „DNIA“ Kopernika 15.

Cena 1 egzem. 35 ct. (70 hal.)

Miasto potaniało

W Mleczarni Przeworskiej.

DROBNE OGŁOSZENIA
po 3 hal. za wyraz.

Fortepian krótki, oryginalny, 7 oktaw, zł. 200 zaraz do sprzedania Karol Fuchs, Czarnieckiego 2, w podwórzu.

Kredytu budowlanego i pożyczki udzielam właścicielom dóbr i realności na I miejsce w drodze konwersyi i na II miejsce. Procent bankowy. Zgłoszenia „Emanuel“ poste restante Lwów.

Poszukuje zdolnych kolporterów. Wiadomość w Administracji „Dnia“ ul. Kopernika, l. 15 a.

Na sezon wiosenny 25 procent taniej jak wszędzie! Magazyn ubiorów męskich i dziecięcych

Tiranga i braci
ul. Jagiellońska l. 2.

Ubrania wiosenne, narzutki, uniformy dla pp. studentów, ubranka dziecięce, wszystko według najnowszej mody i w najlepszym gatunku.

Bajecznie tanio ubierać się można li tylko w składzie **Norberta Wandla** Jagiellońska l. 6.

Ubrania wiosenne od 8-50 zł. **Zerutki wiosenne** od 10 zł. **Uniformy** dla pp. studentów od 7 złr. — Zamówienia według miary wykonuje jak najstaranniej.

Realność składająca się z siedmiu mniejszych ubikacyj, oraz z ogrodu owocowego i jarzynowego, położona w najbliższym przedmieściu Lwowa, jest do sprzedania lub zamiany za parcelę w mieście. Bliższa wiadomość: ul. Stawowa l. 23 (Za marstynów).

C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank Hipoteczny.

Oddział depozytowy

przyjmuje wkładki i wypłaca zaliczki na rachunek bieżący, przyjmuje do przechowania papiery wartościowe i udziela na takowe zaliczki.

Nadto zaprowadzono na wzór instytucyj zagranicznych tak zwane

Depozyty schowkowe

(Safe Deposits).

Za opłatą 50 do 70 K rocznie, depozytaryusz otrzymuje w stalowej kasie pancernej schowek do wyłącznego użytku i pod własnym kluczem, gdzie bezpiecznie a dyskretnie przechowywać można swoje mienie lub ważne dokumenty.

W tym kierunku poczynił Bank hipoteczny jak najdalej idące zarządzenia.

Przepisy odnoszące się do tego rodzaju depozytów otrzymać można bezpłatnie w oddziale depozytowym.

OGRÓD SASKI koncert muzyki wojskowej obok rampy kolejowej i Teatr Rozmaitości.

15 ciągnień rocznie.

najbliższe już w maju!
Główne wygrane
K 70.000, 40.000, Lire 35.000.
K 30.000, Pes. 100.000, 75.000.
K 30.000, 20.000.

- 1 los austr. czerw. krzyża
- 1 los weg. „ „
- 1 los włoski „ „
- 1 los Dombau (Bazylika)
- 1 los Serbski tytoniowy
- 1 los Josiv (dobr. serca)

6 losów na spłaty mies. w 31/2 ratach po kor. 7.
Natychmiastowe prawo gry.
Dom bankowy
ROHATYN i ULAM
Lwów, Sykstuska 8.